

بجوت و فتاوى في المسح على الخفين

STUDIER OCH UTSLAG OM STRYKNING PÅ LÄDERSTRUMPOR

av

Imâm Muhammad bin Sâlih bin 'Uthaymîn (d. 1421)

COPYRIGHT 2016 DARULHADITH.COM

ALLT MATERIAL PÅ DENNA WEBBSIDA ÄR SKYDDAT AV UPPHOVSRÄTTSLAGEN

Innehållsförteckning

Frågor och Svar [1-39]	5
1. Vad är domen för att stryka ovanpå läderstrumpor och strumpor?	5
2. Är strykningen avskaffad?	7
3. Vad är domen för att ta av strumporna inför varje tvagning?	7
4. Hur länge kan det strykas på läderstrumporna?	7
5. Kan man bara stryka på läderstrumporna i samband med de fem bönerna?	11
6. Vilka är villkoren för att man skall kunna stryka på läderstrumporna?	12
7. Är det ett villkor att avse strykningen och tidsfristen?	13
8. Vad är domen för att stryka på strumporna med bilder på?	13
9. Måste strumporna täcka hela fötterna?	14
10. Är det tillåtet att stryka på all fotbeklädnad?	14
11. Vad är domen för att stryka på ihåliga och tunna strumpor?	15
12. Måste läderstrumporna sitta kvar på fötterna av sig själva för att strykas?	15
13. Vad är domen för att stryka på sandaler och läderstrumpor?	16
14. Har bandage samma dom som läderstrumporna?	16
15. Vad är domen för att stryka ovanpå turbanen?	16
16. Vad är domen för att stryka ovanpå turbanen och har den en tidsfrist?	17
17. Är det tillåtet att stryka på Shimâgh, kalott och mössa?	18
18. Är det tillåtet att stryka på en fez?	18
19. Får kvinnan stryka på sin slöja?	18
20. Får kvinnan stryka sitt komprimerade huvud?	18
21. Vad är domen för att bestryka en spjåla?	19
22. Är det ett krav för strykningen på en spjåla att den inte täcker mer än behövt?	20
23. Är det obligatoriskt att både göra Tayammum och stryka på spjålan?	20
24. Måste hela spjålan strykas?	20
25. Finns det någon skillnad mellan strykningen på läderstrumporna och strykningen på spjålan?	21
26. Får en person som renat sig med Tayammum stryka på läderstrumporna när han tvår sig?	21
27. Vad är domen för att tvätta höger fot och därefter ta på en strumpa?	22
28. Hur skall en person stryka om han inleder strykningen som boende och sedan börjar resa?	22
29. Hur skall en person stryka om han inleder strykningen som resenär och sedan kommer hem?	22
30. Vad skall en person göra om han inte är säker på när han inledde sin strykning?	23
31. Är det korrekt att stryka på skorna, ta av dem och sedan stryka på strumporna?	23
32. Hur skall läderstrumporna strykas?	23
33. Vad är domen för att stryka läderstrumpans sula?	24
34. Bryts strykningen om man för in handen innanför strumporna?	25
35. Kan personen som tar av sig strumporna efter att ha tvätt sig och sedan tar på dem igen innan han bryter tvagningen fortsätta stryka på dem?	25
36. Bryts ens tvagning om strumporna stryks och sedan tas av?	26
37. Bryts tvagningen om tidsfristen går ut?	26
38. Vad är domen för att ha strukit på läderstrumporna efter tidsfristen och sedan bett i dem?	27
39. Finns det någon skillnad mellan män och kvinnor när det kommer till strykningen ovanpå läderstrumporna?	27
Studier kring strykningen ovanpå läderstrumporna	28
En studie om strykningen på en ihålig eller genomskinlig fotbeklädnad	28
En studie om strykningen på två par läderstrumpor	30
En studie om strykningens tidsfrist	33
En studie om strykningens utgångspunkt när den boende blir resenär och vice versa	34
En studie om strykningens giltighet när tidsfristen går ut eller den strukna fotbeklädningen tas av	37
Ibn 'Uthaymîns utvalda åsikter om strykningen på fotbeklädningen	39

Fråga 1: Vad innebär läderstrumpor och strumpor? Vad är domen för att stryka ovanpå dem?

Svar: Läderstrumpor är en fotbeklädning av läder och dylikt. Strumpor, även kända som sockor, är en fotbeklädning av bomull och dylikt.

Det hör till Allåhs sändebuds (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) Sunnah att stryka ovanpå dem. För personen som redan har på sig dem är det bättre att stryka på dem än att ta av dem och tvätta fötterna. Beviset för det är hadîthen från al-Mughîrah bin Shu'bah (radhiya Allâhu 'anh) som berättade om profetens (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) tvagning. al-Mughîrah sade:

”När jag gick ned för att ta av honom läderstrumporna sade han: ”Låt dem vara. Jag tog på dem i ett rent tillstånd” och strök ovanpå dem.”

Strykningens föreskrift är fastställd i såväl Qur'ânen som i Sunnah. Beträffande Qur'ânen, så sade Allâh (ta'âlâ):

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ فَاغْسِلُوا وُجُوهَكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى الْمَرَافِقِ وَامْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى الْكَعْبَيْنِ

”Troende! När ni går till bön, två då ansikte och händer samt armarna upp till armbågarna och stryk med [de våta] händerna över huvudet och fötterna upp till fotknölna.”¹

Allåhs (ta'âlâ) ord:

وَأَرْجُلَكُمْ

”... och fötterna...”

kan läsas på två korrekta sätt från Allåhs sändebud (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam):

¹ 5:6

Det första:

وَأَرْجُلِكُمْ

”... och fötterna...”

I det här fallet är fötterna وَأَرْجُلِكُمْ en additiv konjunktion till ansiktenا وَجُوهِكُمْ, vilket innebär att de skall tvättas.

Det andra:

وَأَرْجُلِكُمْ

”... och fötterna...”

I det här fallet är fötterna وَأَرْجُلِكُمْ en additiv konjunktion till huvuden بُرُؤُسِكُمْ, vilket innebär att de skall strykas.

Det är Sunnah som avgör i fall fötterna skall strykas eller tvättas. Sändebudet (sallâ Allâhu ‘alayhi wa sallam) tvättade fötterna om de var bara och om han hade på sig läderstrumporna strök han ovanpå dem.

Vad beträffar Sunnah, så har handlingen rapporterats via många håll från Allåhs sändebud (sallâ Allâhu ‘alayhi wa sallam). Imâm Ahmad (rahimahullâh) sade:

”Jag känner inget obehag med att stryka över läderstrumporna. Det finns fyrtio hadîther från profeten (sallâ Allâhu ‘alayhi wa sallam) och hans följeslagare om det.”

Poeten sade:

*Till de mångtaliga hadîtherna hör ”Den som ljuger”
”Den som bygger en moské för Allåhs sak och räknar med belöning”
Synen, Medlingen och Dammen
Strykningen ovanpå läderstrumporna med flera*

Detta är alltså beviset i Qur'ânen och Sunnah för att de skall strykas.

Fråga 2: Vad betyder Ibn 'Abbâs (radhiya Allâhu 'anhumâ) ord "Allâhs sändebud (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) strök inte efter att kapitlet "al-Mâ'idah" hade uppenbarats" och 'Alî bin Abî Tâlibs (radhiya Allâhu 'anh) ord "Skriften hann före strykningen"?"

Svar: Jag vet inte om det har rapporterats autentiskt från dem två (radhiya Allâhu 'anhumâ). 'Alî (radhiya Allâhu 'anh) är ju en av dem som har rapporterat om Allâhs sändebuds (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) strykning. Han återberättade den efter hans (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) död och klargjorde att sändebudet (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) satte en tidsfrist för strykningen. Det bevisar att 'Alî ansåg domen gälla även efter Allâhs sändebuds (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) död. Det är omöjligt att något avskaffas efter sändebudets (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) död.

Fråga 3: Vad är domen för att ta av strumporna inför varje tvagning som en säkerhetsåtgärd?

Svar: Det går emot Sunnah och påminner om Râfidhahs praxis som inte tillåter strykning på läderstrumporna. När al-Mughîrah (radhiya Allâhu 'anh) skulle ta av profetens (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) läderstrumpor sade han (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam):

"Låt dem vara. Jag tog på dem i ett rent tillstånd" och strök ovanpå dem.

Fråga 4: Hur länge kan det strykas på läderstrumporna?

Svar: Den frågan är en av de viktigaste frågorna som människorna behöver förstå. Således kommer jag låta svaret vara längre än frågan.

Strykningen ovanpå läderstrumporna är fastställd i Qur'ânen och Sunnah. Beträffande Qur'ânen, så sade Allâh (ta'âlâ):

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ فَاغْسِلُوا وُجُوهَكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى الْمَرَافِقِ وَامْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى الْكَعْبَيْنِ

”Troende! När ni går till bön, två då ansikte och händer samt armarna upp till armbågarna och stryk med [de våta] händerna över huvudet och fötterna upp till fotknölna.”²

Versen kan läsas som:

وَأَرْجُلَكُمْ

”... och fötterna...”

I det här fallet är fötterna وَأَرْجُلَكُمْ en additiv konjunktion till huvuden بِرُءُوسِكُمْ, vilket innebär att de skall strykas. Den kan också läsas som:

وَأَرْجُلَكُمْ

”... och fötterna...”

I det här fallet är fötterna وَأَرْجُلَكُمْ en additiv konjunktion till ansiktenا وُجُوهَكُمْ, vilket innebär att de skall tvättas. Utmed de två läsningarna så kan fötterna antingen tvättas eller också strykas. Sunnah har klargjort när de skall tvättas och när de skall strykas. De skall tvättas när de är bara och strykas när de är täckta med läderstrumpor och dylikt.

Vad beträffar Sunnah, så har handlingen rapporterats via många håll från profeten (sallâ Allâhu ´alayhi wa sallam). De lärda anser att den har rapporterats från många håll. Poeten sade:

*Till de mångtaliga haditherna hör ”Den som ljuger”
”Den som bygger en moské för Allåhs sak och räknar med belöning”*

² 5:6

Synen, Medlingen och Dammen
Strykningen ovanpå läderstrumporna med flera

Handlingen har alltså rapporterats via mångtaliga håll från profeten (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam). Det är bättre för personen som har tagit på dem i ett rent tillstånd att stryka ovanpå dem än att ta av dem och tvätta fötterna. När al-Mughîrah bin Shu 'bah (radhiya Allâhu 'anh) gick ned för att ta av Allâhs sändebuds (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) läderstrumpor i samband med hans tvagning sade han (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam):

”Låt dem vara. Jag tog på dem i ett rent tillstånd” och strök ovanpå dem.

Rapporterad av al-Bukhârî och Muslim.

Strykningen ovanpå läderstrumporna har flera villkor:

Det första: De skall tas på efter en fulländad rening efter den mindre eller större orenheten. Det är inte giltigt att stryka på dem om de tas på i ett orent tillstånd.

Det andra: De skall strykas inom strykningens tidsfrist, vilket kommer att förklaras.

Det tredje: De får endast strykas i samband med den mindre reningen, det vill säga tvagningen. Om man är ålagd att bada så måste man ta av dem och tvätta hela kroppen. Därav går det inte att stryka på läderstrumporna efter utlösning. Safwân bin 'Assâl (radhiya Allâhu 'anh) sade:

”Allâhs sändebud (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) brukade befalla oss när vi var resenärer att inte ta av oss våra läderstrumpor i tre dagar frånsett efter utlösning.”

Rapporterad av an-Nasâ'î, at-Tirmidhî och Ibn Khuzaymah.

Dessa är de tre villkoren för strykningen över strumporna.

Gällande tidsfristen, så varar den ett dygn för den boende och tre dygn för resenären. Antalet böner spelar ingen roll. Det är tiden som spelar roll. Sändebudet (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) tidsbegränsade strykningen vid ett dygn för den boende och tre dygn för resenären. Ett dygn motsvarar tjugofyra timmar och tre dygn motsvarar sjuttio två timmar.

När börjar tidsfristen gälla? Den börjar från och med den första strykningen. Den börjar inte från och med att läderstrumporna tas på eller första gången tvagningen bryts efter att de har tagits på. I Sharí'ah nämns ordet "strykningen" och strykningen kan inte implementeras om den inte har ägt rum. Strykningen måste alltså först äga rum, något den inte gör förrän den första strykningen. Tjugofyra timmar efter den första strykningen upphör den boendes tidsfrist och sjuttio två timmar efter den första strykningen upphör resenärens tidsfrist. Jag kommer ge ett exempel som förtydligar ytterligare:

En person renar sig till Fadjr. Därefter tar han på sig läderstrumporna. Därefter behåller han sitt rena tillstånd och ber Dhuhr och 'Asr. Efter 'Asr, 17:00, renar han sig till Maghrib och stryker ovanpå läderstrumporna. I det här fallet får han stryka fram till 17:00 dagen därpå. Om han skulle stryka 16:45 nästa dag och förbli ren så att han ber Maghrib och 'Ishâ', så har han under den här perioden bett Dhuhr, 'Asr, Maghrib och 'Ishâ' under den första dagen och Fadjr, Dhuhr, 'Asr, Maghrib och 'Ishâ' under den andra dagen. Han har alltså bett nio böner. Poängen ligger nämligen inte i antalet böner, vilket många lekmän har förstått. De säger att strykningen gäller endast under de fem obligatoriska bönerna. Det saknar grund. Sharí'ah har tidsbegränsat handlingen vid ett dygn och den börjar från och med den första strykningen.

Från exemplet vet du också att strykningen efter tidsfristen är ogiltig och avvärjer inte det orena tillståndet. Men om man stryker innan tiden går ut och sedan förblir ren efter tidsfristen, så har tvagningen inte brutits. Hans rena tillstånd gäller till dess att det bryts av en tvagningsbrytande faktor. Åsikten som säger att tvagningen bryts med tidsfristens slut saknar bevis. Tidsfristens slut innebär att möjligheten till strykningen upphör, inte att tvagningen bryts. I och med att det är strykningen, och inte reningen, som är tidsbegränsad, så finns det inget bevis för att reningen upphör när tidsfristen går ut. Den här personen har alltså tvätt sig korrekt utmed Sharí'ah-enliga bevis. Om sådant är fallet, så kan vi inte säga utan Sharí'ah-enliga bevis att hans tvagning har brutits. Det finns inga bevis för att tvagningen bryts när tidsfristen går ut. Alltså förblir det rena tillståndet till dess att det bryts av en tvagningsbrytande faktor som är fastställd i Qur'ânen, Sunnah eller samstämmigheten.

Apropå resenären, så kan han stryka i tre dygn som motsvarar sjuttio två timmar. Den börjar gälla från och med den första strykningen. Således säger Hanâbilahs lärda (rahimahumullâh) att personen som tar på sig läderstrumporna i sin hemstad, bryter tvagningen i sin hemstad, börjar resa och sedan gör sin första strykning under resan

skall stryka i egenskap av en resenär. Detta bevisar att åsikten som säger att tidsfristen börjar från och med att tvagningen bryts är svag.

Strykningen slutar gälla när tidsfristen går ut och när läderstrumporna tas av. Strykningen slutar gälla när läderstrumporna tas av medan det rena tillståndet kvarstår. Beviset för att avtagna läderstrumpor bryter strykningen är Safwân bin 'Assâls hadîth:

”Allâhs sändebud (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) brukade befälla oss när vi var resenärer att inte ta av oss våra läderstrumpor i tre dagar frånsett efter utlösning.”

Det bevisar att strykningen bryts när de strukna läderstrumporna tas av. Det betyder att han inte kan ta på dem igen och stryka på dem en andra gång. I det här fallet måste han två sig helt och fullt och tvätta fötterna. Men om han tar av sig dem så är han fortfarande ren. Det rena tillståndet upphör inte bara för att det strukna tas av. Ty den här personen har tvätt sig korrekt utmed Sharî'ah-enliga bevis. Om sådant är fallet, så kan vi inte säga utan Sharî'ah-enliga bevis att hans tvagning har brutits. Det finns inget bevis för att tvagningen bryts när det strukna tas av. Det enda som bevisas är att strykningen slutar gälla när det strukna tas av. Det innebär som sagt att det inte kan strykas förrän personen tvår sig till fullt och tvättar fötterna. Utmed det förblir tvagningen i princip i enlighet med Sharî'ah-enliga bevis till dess att motsatsen bevisas. Så länge motsatsen inte bevisas så gäller tvagningen. Detta är enligt mig den korrekta åsikten.

Fråga 5: Lekmännens praxis är att de stryker ovanpå läderstrumporna endast i samband med de fem böerna. Är deras handling korrekt?

Svar: Det stämmer att det är lekmännens praxis. De tror att strykningen under ett dygn betyder endast de fem böerna. Det stämmer dock inte. Tidsfristen som varar ett dygn betyder att han får stryka i ett helt dygn oavsett om han ber fem böner eller fler. Tidsfristen börjar gälla från och med den första strykningen. Det är möjligt att be mer än tio böner på det sättet. Jag skall ge ett exempel på det:

En måndag tar personen på sig läderstrumporna i samband med Fadjr. Han behåller sitt rena tillstånd till dess att han går och lägger sig natten till tisdagen. När han vaknar exempelvis 05:00 innan Fadjr, stryker han ovanpå dem till bönen. Härmed kan

han stryka fram till onsdagen strax innan 05:00. I det här fallet har personen bett Fadjr, Dhuhr, 'Asr, Maghrib och 'Ishâ' på måndagen. Under den tiden har hans tidsfrist inte börjat gälla än eftersom han fortfarande inte har strukit ovanpå dem. Under tisdagen har han bett Fadjr och strukit, Dhuhr och strukit, 'Asr och strukit, Maghrib och strukit och 'Ishâ' och strukit. Likaså kan han stryka på onsdagen innan tidsfristen går ut. Exempel på det är att han på tisdagen stryker 05:00 för att be Fadjr och sedan stryker på onsdagen 04:45 och förblir i sitt rena tillstånd till dess att han ber 'Ishâ' natten till torsdagen. I så fall har han med den tvagningen bett onsdagens Fadjr, Dhuhr, 'Asr, Maghrib och 'Ishâ'. Det betyder att han har bett femton böner från och med att han tog på sig läderstrumporna. Ty han tog på sig dem innan Fadjr på måndagen och behöll sitt rena tillstånd och strök först i samband med Fadjr på tisdagen 05:00 och strök sedan i samband med Fadjr på onsdagen 04:45 och behöll sitt rena tillstånd så att han till och med bad 'Ishâ' samma dag. Det är femton böner från och med att han först tog på sig dem.

Fråga 6: Vilka är villkoren för att man skall kunna stryka på läderstrumporna?

Svar: Det finns fyra villkor för att stryka på läderstrumporna:

Det första: De skall tas på i ett rent tillstånd. Beviset för det är profetens (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) ord till al-Mughîrah bin Shu'bah (radhiya Allâhu 'anh):

”Låt dem vara. Jag tog på dem i ett rent tillstånd.”

Det andra: Läderstrumporna och strumporna skall vara rena. Det är inte tillåtet att stryka på dem om det finns orenhet på dem. En dag när Allâhs sändebud (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) bad med sina följeslagare tog han av sig sina sandaler under bönen och berättade att Djibrîl hade underrättat honom om orenheten på dem. Det bevisar att det inte är tillåtet att be i något som är befläckt med orenhet. Likaså smutsar personen ned sig om han rör vid orenheten med vatten.

Det tredje: Strykningen skall ske efter en mindre orenhet och inte efter utlösning eller något annat som ålägger bad. Beviset för det är hadîthen från Safwân bin 'Assâl (radhiya Allâhu 'anh) som sade:

”Allâhs sändebud (sallâ Allâhu ‘alayhi wa sallam) brukade befalla oss när vi var resenärer att inte ta av oss våra läderstrumpor i tre dagar fränsett efter utlösning.”

Kravet är alltså att orenheten skall vara av mindre slag. Utifrån den ovanstående hadîthen får strykningen inte utövas efter en större orenhet.

Det fjärde: Strykningen skall äga rum inom den av Sharî‘ah fastställda tidsfristen. Den varar ett dygn för den boende och tre dygn för den resenären. ‘Alî bin Abî Tâlib (radhiya Allâhu ‘anh) sade:

”Profeten (sallâ Allâhu ‘alayhi wa sallam) gav den boende ett dygn och den resenären tre dygn.”

Rapporterad av Muslim.

Det vill säga tidsfristen för strykningen. Dessa är villkoren för strykningen ovanpå läderstrumporna. Det finns även andra villkor som nämns av de lärda, men de kan diskuteras.

Fråga 7: Är det ett villkor för strykningen på läderstrumporna att avse strykningen och tidsfristen?

Svar: I det här fallet är avsikten inte obligatorisk. Handlingens dom är förknippad med befintligheten och därav är den inte i behov av någon avsikt. Samma sak gäller personen som tar på sig kläder; det är inget villkor att han avser att täcka sina privata delar med dem när han ber. Detsamma gäller personen som tar på sig läderstrumporna; det är inget villkor att han avser att stryka på dem. Det gäller även tidsfristen. Som resenär får han stryka i tre dygn oavsett om han avser dem eller inte och som boende får han stryka i ett dygn oavsett om han avser det eller inte.

Fråga 8: Vad är domen för att stryka på strumporna med bilder på?

Svar: Det är inte tillåtet att stryka på dem. Strykningen är en underlättnad och en underlättnad är inte tillåten i syndiga fall. Åsikten som tillåter strykning på ett

förbjudet plagg fordrar att synden är accepterad. Det är ju obligatoriskt att fördöma en synd. Man skall inte säga att strumporna är nedvärderade och därav är det tillåtet att stryka på dem. Det handlar om kläder och kläder med bilder på är förbjudna i alla fall. Om det exempelvis finns en bild på ett lejon på strumporna, så är det inte tillåtet att stryka på dem.

Fråga 9: Vissa lärda sätter villkoret att strumporna och läderstrumporna skall täcka av foten det som är obligatoriskt att tvätta för att det skall vara tillåtet att stryka på dem. Stämmer det?

Svar: Det villkoret stämmer inte därför att det saknar bevis. Så länge fotbeklädningen kallas för ”läderstrumpor” eller ”strumpor” så är det tillåtet att stryka på dem. Sunnah tillåter en oinskränkt strykning på läderstrumporna. Det som Sharî’ah nämner oinskränkt får inte inskränkas utan bevis i Qur’ânen, Sunnah, samstämmigheten eller den korrekta analogin.

Utmed det är det tillåtet att stryka på ihåliga läderstrumpor och tunna läderstrumpor. Många följeslagare var fattiga. Oftast är de fattigas läderstrumpor ihåliga. Om fallet var sådant i princip eller ofta på sändebudets (sallâ Allâhu ‘alayhi wa sallam) tid utan att han (sallâ Allâhu ‘alayhi wa sallam) poängterade det, så betyder det att det inte är något villkor. Syftet med läderstrumporna är inte att de skall täcka huden; syftet är att de skall värma och nytta fötterna. Anledningen att det är tillåtet att stryka på läderstrumporna är besväret i att ta av dem. I det fallet spelar det ingen roll om strumporna är tunna eller tjocka, ihåliga eller hela. Poängen ligger i att så länge de heter ”läderstrumpor” så är det tillåtet att stryka på dem.

Fråga 10: Vissa lärda säger att det är tillåtet att stryka på all sorts fotbeklädning. Stämmer det?

Svar: Den åsikten är korrekt. Bevisen som tillåter strykningen på läderstrumporna är oinskränkta. De är inte inskränkta med några villkor. Det som nämns oinskränkt i Sharî’ah får inte inskränkas med några villkor. Gör man det stramar man åt det som Allâh (‘azza wa djall) och Hans sändebud (sallâ Allâhu ‘alayhi wa sallam) har vidgat på ramarna för. I princip skall det oinskränkta förbli oinskränkt och det allmänna

allmänt till dess att det inskränks respektive specificeras av ett bevis. Vissa Shâfi 'iyyah citerade 'Umar och 'Alî bin Abî Tâlib (radhiya Allâhu 'anhumâ) att det är tillåtet att stryka ovanpå tunna strumpor. Det stödjer åsikten som tillåter strykning på tunna strumpor och ihåliga strumpor.

Till den korrekta åsikten hör också att det är tillåtet att stryka på bandage. Det är faktiskt mer tillåtet att stryka på bandage eftersom det är svårare att ta av det och sedan sätta på det igen. Detta är vad som stämmer överens med Allâhs (ʿazza wa djall) ord när Han nämnde tvagningen, badet och Tayammum i reningsversen:

مَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيَجْعَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ حَرَجٍ وَلَكِنْ يُرِيدُ لِيُطَهَّرَكُمْ وَلِيُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ

”Allâh vill inte lägga på er tunga bördor, men [Han] vill rena er och fullkomna Sin nåd mot er så att ni känner tacksamhet.”³

Fråga 11: Vad är domen för att stryka på ihåliga och tunna strumpor?

Svar: Den korrekta åsikten är att det är tillåtet att stryka på ihåliga strumpor och tunna och genomskinliga strumpor. Syftet med strykningen på strumporna och annat är inte att de täcker. Foten är ju ingen privat del som måste täckas. Syftet är en underlättning och flexibilitet så att man inte behöver ta av sig strumporna eller läderstrumporna i samband med tvagningen. Det räcker att du stryker ovanpå dem. Därför är det föreskrivet att stryka på strumporna. Du ser själv att det syftet berör läderstrumporna, de ihåliga strumporna, de hela strumporna, de tunna strumporna och de tjocka strumporna.

Fråga 12: Måste läderstrumporna sitta kvar på fötterna av sig själva för att det skall vara tillåtet att stryka på dem?

Svar: Den korrekta åsikten är att det inte är ett villkor. Bevisen som tillåter strykningen på läderstrumporna är oinskränkta. Vad är problemet så länge de nyttar honom och han kan gå i dem? Kanske har han bara de läderstrumporna. Kanske är

³ 5:6

han sjuk och rörelseförhindrad och tar på dem för att värma sig. Det villkoret saknar nämligen bevis.

Fråga 13: Vad är domen för att stryka på sandaler och läderstrumpor?

Svar: Det är inte tillåtet att stryka på sandaler. Det är ett måste att ta av sandalerna och tvätta fötterna.

Vad beträffar läderstrumporna som täcker fötterna, så är det tillåtet att stryka på dem oavsett om de är av läder, bomull, ull eller något annat. Villkoret är att de är tillåtna att brukas. Men om de är förbjudna, såsom sidenstrumpor för män, så är det förbjudet att stryka på dem eftersom de är förbjudna för honom. Om strumporna är tillåtna så är även strykningen på dem tillåten förutsatt att de togs på i ett rent tillstånd och att den sker inom tidsfristen. Tidsfristen varar ett dygn för den boende och tre dygn för den resande. Den börjar från och med den första strykningen efter bruten tvagning. Den upphör efter tjugofyra timmar för den boende och sjuttio två timmar för den resande.

Fråga 14: Har bandage samma dom som läderstrumporna?

Svar: Ja. Den bandagerade är mer ursäktad än personen med läderstrumporna. Det är lättare att ta av läderstrumporna, tvätta fötterna och ta på dem igen än att ta av bandaget och sedan sätta på det igen. Om Sharí'ah tillåter strykning på läderstrumporna, så har strykningen på bandaget än mer rätt att vara tillåten. När profeten (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) skickade iväg en trupp befallde han dem att stryka på förband och läderstrumpor. Från läderstrumporna kan vi förstå att det är tillåtet att stryka på bandage eftersom även det värmer och har samma syfte som läderstrumporna.

Fråga 15: Vad är domen för att stryka ovanpå turbanen?

Svar: Det har bekräftats från profeten (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) att han lät turbanen strykas. Teoretiskt sett har turbanen mer rätt att strykas än läderstrumporna

eftersom den sitter på något som redan har bestrukits. Den kroppsdelens, det vill säga huvudets, rening är mildare än fötternas rening därför att huvudets rening är strykning. En del av huvudet, i det här fallet turbanen, har mer rätt att strykas än plagget som är på en tvättad kroppsdel.

Men har strykningen på turbanen samma villkor som strykningen på läderstrumporna? Måste även den tas på i ett rent tillstånd? Är även dess tidsfrist ett dygn för den boende och tre dygn för den resande? Eller är strykningen på turbanen oinskränkt? Är det bara att stryka på den utan hänsyn till det tidigare rena tillståndet och tidsfristen frånsatt att den måste tas av i samband med den större reningen därför att hela kroppen måste tvättas? De lärda har delade åsikter om det.

De som säger att strykningen på turbanen saknar krav argumenterar med att det inte finns något bevis från profeten (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) för det. De säger att jämförelsen med läderstrumporna är ett argumentationsfel eftersom de sitter på tvättade kroppsdelar medan turbanen sitter på en struken kroppsdel därav en mildare rening. Därför sätter de inga villkor. Det är dock klart bättre att vara på den säkra sidan. Saken är ju emellertid enkel. Det är bara att se till att ta på turbanen i ett rent tillstånd, ta av den när tidsfristen har gått ut, stryka huvudet och ta på den igen.

Fråga 16: Vad är domen för att stryka ovanpå turbanen och har den en tidsfrist?

Svar: Strykningen på turbanen är en Sunnah från Allâhs sändebud (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) som har rapporterats i al-Mughîrah bin Shu'bahs (radhiya Allâhu 'anh) hadîth. Det är tillåtet att stryka på den. Hela turbanen, eller åtminstone merparten, skall strykas. Det är också rekommenderat att stryka den avtäckta biten av huvudet såsom hårluggen, sidorna och öronen. Tidsfristen är inget villkor eftersom det inte har bekräftats att sändebudet (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) satte någon. Likaså är reningen av dess kroppsdel mildare än reningen av fötterna. Därför kan de inte jämföras. Om du har turban på dig stryker du på den och om du inte har den på dig stryker du huvudet. Därtill saknar den här strykningen en tidsfrist.

Vill du däremot vara säker och endast ta på den i ett rent tillstånd och ge den samma tidsfrist som läderstrumporna, så är det bara bra.

Fråga 17: Har Shimâgh, kalotten och mössan som täcker huvudet och öronen samma dom som turbanen?

Svar: Shimâgh och kalotten har absolut inte samma dom som turbanen.

Vad beträffar vintermössan som täcker huvudet och öronen och kan även vara fastspänd runt halsen, så är den liksom turbanen på grund av svårigheterna med att ta av den.

Fråga 18: Är det tillåtet att stryka på en fez?

Svar: Om det är lätt att ta av den så skall det tillsynes inte vara tillåtet eftersom den till viss mån påminner om kalotten. I princip är det obligatoriskt att stryka huvudet till dess att det klagas att plagget får bestrykas.

Fråga 19: Får kvinnan stryka på sin slöja?

Svar: Den kända åsikten hos Hanâbilah är att det är tillåtet om den är virad runt halsen. Det har rapporterats från vissa av följeslagarnas fruar (radhiya Allâhu 'anhum).

Om det är svårt att ta av slöjan på grund av kyla eller besvärligt att ta av sig den och sedan ta på sig den igen, är det okej att stryka på slöjan. Annars är det bättre att inte göra det.

Fråga 20: Får kvinnan stryka sitt huvud om hon har komprimerat det i henna eller dylikt?

Svar: Det är tillåtet för kvinnan att stryka sitt huvud om det är komprimerat i henna. Hon behöver inte ta bort hennan. Det har bekräftats att profetens (sallâ Allâhu 'alayhi

wa sallam) huvud var komprimerat när han var i Ihrâm. Komprimeringen på huvudet är en del av huvudet. Det bevisar att det är något enklare att rena huvudet.

Fråga 21: Vad är domen för att bstryka en spjala?

Svar: Först och främst måste vi veta vad spjala innebär. Spjalning är en behandlingsmetod då en bruten kroppsdel förses med spjalor i stödjande syfte. De lärda syftar på något behövt som läggs på en kroppsdel som skall renas under tvagningen såsom gips på en fraktur eller plåster på ett sår eller en ond plats på ryggen och dylikt. Det går att stryka på dem istället för att tvätta kroppsdelarna. Om den tvående personen har ett behövt plåster på ett sår på armen, så får han stryka på det istället för att tvätta kroppsdelarna. Därmed är reningen fullkomlig. Det betyder att tvagningen förblir om han eventuellt skulle ta av sig spjalan eller plåstret. Den bryts inte eftersom den har fullbordats på ett föreskrivet sätt. Det finns inget bevis för att bortdraget plåster bryter tvagningen eller reningen.

Det råder oenighet kring alla bevis om strykningen på spjalan. Det finns svaga hadîther om den. Vissa lärda säger att tillsammans stärker de varandra så pass att de utgör ett bevis. Andra lärda säger att de är så pass svaga att det inte går att praktisera dem. Dessa andra lärda är också oeniga sinsemellan. Vissa säger att han inte behöver rena platsen som spjalan ligger på eftersom han är oförmögen. Andra menar att han istället skall göra Tayammum för den kroppsdelarna och inte stryka på den.

Åsikten som är närmast sanningen (utan hänsyn till hadîtherna i frågan) är att han skall stryka på den. Strykningen ersätter Tayammum som han inte har något behov av. Utmed det säger jag att sår på kroppsdelarna som skall renas består av olika nivåer:

Den första nivån: Det är avtäckt och skadas inte av vatten. Denna kroppsdel måste tvättas.

Den andra nivån: Det är avtäckt och skadas av vatten men inte av strykning. Denna kroppsdel måste strykas men inte tvättas.

Den tredje nivån: Det är avtäckt och skadas av vatten och strykning. Här skall Tayammum implementeras.

Den fjärde nivån: Det är täckt med plåster eller något annat behövt. Det täckande lagret skall strykas. Här finns inget behov av tvätt och Tayammum.

Fråga 22: Är det ett krav för strykningen på en spjåla att den inte täcker mer än behövt?

Svar: Det är inte tillåtet att stryka på den utan behov. Det är obligatoriskt att den verkligen uppskattas som sig bör. Behovet är dock inte begränsat vid den onda kroppsdel eller såret. Allt som behövs för att spjålan eller plåstret förblir på plats hör till behovet. Om frakturen ligger i fingret men hela handen behöver gipsas, så är det ett behov.

Fråga 23: Är det obligatoriskt att både göra Tayammum och stryka på spjålan?

Svar: Det är inte obligatoriskt att göra bådadera. Att ålägga två reningar på en och samma kroppsdel går emot Sharî'ahs principer. Det är obligatoriskt att rena den kroppsdel på ett sätt. Att ålägga två reningar av den saknar motstycke i Sharî'ah. Allåh ålägger inte slaven två dyrkan för ett och samma skäl.

Fråga 24: Måste hela spjålan strykas?

Svar: Ja, hela måste strykas. I princip har ersättningen och det ersatta samma dom så länge inte Sunnah bevisar motsatsen. I det här fallet ersätter strykningen tvättningen. Såsom tvättningen måste omfatta hela kroppsdel så måste även strykningen omfatta hela spjålan.

Beträffande läderstrumporna, så är strykningen på dem en underlättning däri Sunnah har klargjort att endast en del av dem skall strykas.

Fråga 25: Finns det någon skillnad mellan strykningen på läderstrumporna och strykningen på spjälan?

Svar: Det finns flera skillnader däribland:

Den första skillnaden: Strykningen på läderstrumporna har en tidsfrist medan strykningen på spjälan får pågå så länge det finns ett behov av den.

Den andra skillnaden: Spjälan är inte begränsad vid en viss kroppsdel medan läderstrumporna är begränsade vid fötterna.

Den tredje skillnaden: Läderstrumporna måste tas på i ett rent tillstånd till skillnad från spjälan.

Den fjärde skillnaden: Strykningen får brukas på spjälan efter såväl mindre orenhet som större orenhet till skillnad från läderstrumporna. När personen med spjälan är ålagd att bada stryker han på den liksom han gör under tvagningen.

Fråga 26: Får en person som renat sig med Tayammum och tagit på sig läderstrumpor stryka på dem när han sedan tvår sig med vatten?

Svar: Han får inte stryka på läderstrumporna om hans rening var i form av Tayammum. Profeten (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) sade:

”Jag tog på dem i ett rent tillstånd.”

Tayammums rening är inte förknippad med fötterna. Den är endast förknippad med ansiktet och händerna. Därför får en person som saknar vatten eller är sjuk och inte klarar av att använda vatten till tvagningen, ta på sig läderstrumporna ehuru han inte är ren. De får sitta kvar tills han hittar vatten eller tillfrisknar. Ty fötterna är inte förknippade med Tayammums rening.

Fråga 27: Vad är domen för att tvätta höger fot och därefter ta på en läderstrumpa eller strumpa och sedan tvätta vänster fot och därefter ta på en strumpa eller läderstrumpa?

Svar: De lärda har delade åsikter om det. Vissa lärda säger att reningen måste vara komplett innan de tas på. Andra säger att det är tillåtet att först tvätta höger fot och ta på läderstrumpan eller strumpan och sedan vänster fot och ta på läderstrumpan eller strumpan. Denne har varken tagit på högerstrumpan eller vänsterstrumpan innan respektive fötter har tvättats. Det betyder att de har tagits på i ett rent tillstånd. Det finns dock en hadîth som rapporteras av ad-Dâraqutnî och al-Hâkim som autentiserade den däri profeten (sallâ Allâhu ‘alayhi wa sallam) sade:

”När någon av er har tvätt sig och tagit på läderstrumporna...”

Hans ord ”När någon av er har tvätt sig...” kan innebära att den första åsikten väger tyngre. Ty den som inte har tvättat vänster fot anses inte ha tvätt sig. Således är det bättre att ha den åsikten.

Fråga 28: Hur skall en person stryka om han inleder strykningen som boende och sedan börjar resa?

Svar: Enligt den korrekta åsikten skall han stryka i egenskap av en resenär. Vissa lärda säger att den som stryker som boende och börjar resa skall fortsätta stryka som en boende. Den korrekta åsikten är emellertid den jag nämnde. Detta för att personens tidsfrist gällde innan han påbörjade sin resa. En sådan person innefattas av de resande som får stryka i tre dygn. Det nämns hur Imâm Ahmad (rahimahullâh) valde den här åsikten efter att ha ansett att han skall stryka som boende.

Fråga 29: Hur skall en person stryka om han inleder strykningen som resenär och sedan kommer hem?

Svar: Enligt den korrekta åsikten skall han stryka i egenskap av en boende. Om något är kvar av tidsfristen så får han stryka på dem. Annars får han ta av dem i samband med tvagningen och tvätta fötterna.

Fråga 30: Vad skall en person göra om han inte är säker på när han inledde sin strykning?

Svar: Han skall gå efter det som han är säker på. Om han tvivlar på huruvida han strök inför Dhuhur eller 'Asr, går han efter 'Asr eftersom grundregeln är att han inte har strukit. Beviset för den här principen och att grundregeln säger att inget har hänt, är att när en man berättade för sändebudet (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) att han upplevde saker och ting under bönen, sade han (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam):

”Han skall inte gå förrän han hör ett ljud eller känner en lukt.”

Fråga 31: Är det korrekt att stryka på skorna, ta av dem och sedan stryka på strumporna?

Svar: Den kända åsikten bland de lärda är att om den övre eller nedre läderstrumpan stryks så är strykningen förknippad med den strukna läderstrumpan. Strykningen kan nämligen inte förflyttas till ett annat plagg.

Det finns även lärda som säger att strykningen kan visst förflyttas till ett annat plagg så länge det är det nedre plagget som är struket. Villkoret är dock att tidsfristen gäller fortfarande. Det är den korrekta åsikten. Det betyder att om en person tvår sig, stryker på strumporna, tar på sig ett nytt par strumpor, eller ett par skor, på de första strumporna och sedan stryker på det övre plagget, så är det okej enligt den korrekta åsikten så länge tidsfristen gäller. Tidsfristen börjar från och med strykningen på det första plagget och inte på det andra.

Fråga 32: Hur skall läderstrumporna strykas?

Svar: Det är bara att stryka från tåtopparna till skenbenet. Det är läderstrumpans ovansida som skall strykas. Handen skall bara stryka från tåtopparna till skenbenet. Båda händerna skall stryka båda fötterna; den högra handen stryker den högra foten och den vänstra handen stryker den vänstra foten och det skall ske samtidigt. De skall strykas liksom öronen stryks. Det är vad Sunnah tillsynes tyder på. al-Mughîrah bin Shu'bah (radhiya Allâhu 'anh) sade om profetens (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) handling:

”... och strök ovanpå dem.”

Han sade inte att han först strök på den högra. Han sade:

”... och strök ovanpå dem.”

Det är tillsynes Sunnah.

Om en hand inte skulle fungera så får han först stryka på den högra och sedan på den vänstra. Många människor stryker högerfoten med båda händerna och vänsterfoten med båda händerna. Det saknar grund såvitt jag vet. De lärda säger att höger hand skall stryka höger fot och vänster hand vänster fot. Oavsett hur de stryks så är det giltigt. Jag talar bara om det optimala.

Fråga 33: Vad är domen för att stryka läderstrumpans sula?

Svar: Det är inte Sunnah. Det rapporteras i Sunan-böckerna att 'Alî bin Abî Tâlib (radhiya Allâhu 'anh) sade:

”Om religionen hade handlat om tycke så skulle läderstrumpans sula ha mer rätt att strykas än dess ovansida. Jag såg profeten (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) stryka på sina läderstrumpors yttersidor.”

Det bevisar att det är föreskrivet att bara stryka på ovansidan.

Fråga 34: Bryts strykningen om man för in handen innanför strumporna? Bryts strykningen om de tas av?

Svar: Det är okej och ingen skada skedd att föra in händerna innanför strumporna. Det bryter inte strykningen eftersom de har inte tagits av.

Men om strumpan tas av, så skall man titta hur mycket som har tagits av. Att bara ta av den lite är inga problem. Men om så pass mycket tas av att större delen av foten syns, så kan de inte strykas framöver.

Fråga 35: Kan personen som tar av sig strumporna efter att ha tvätt sig och sedan tar på dem igen innan han bryter tvagningen fortsätta stryka på dem?

Svar: Följande gäller personen som tar av sig strumporna efter att ha tvätt sig och sedan tar på dem igen:

1 – Det är hans första tvagning i den bemärkelsen att han inte har brutit sin tvagning efter att ha tagit på strumporna. Härmed är det okej att ta på dem igen och stryka på dem när han tvår sig.

2 – Om han under tvagningen har strukit på strumporna och sedan tagit av dem, så får han inte ta på dem igen och stryka på dem. Ty han har inte tagit på dem efter att de har renats med vatten. I det här fallet har reningen skett med strykning. Så säger de lärda. Men om någon säger att den som tar på dem efter att ha renat dem via strykning får stryka på dem så länge tidsfristen gäller, så är åsikten stark. Dock känner jag inte till att någon säger så och därav har jag inte den åsikten. Om någon lärd har den åsikten så anser jag också att den är korrekt. Detta för att reningen med strykningen är en fullkomlig rening. I så fall borde man säga att den som tar på sig strumporna efter strykning får stryka på dem på samma sätt som den som tar på sig strumporna efter tvättning får stryka på dem. Jag har däremot inte sett någon säga så och Allåh vet bättre.

Fråga 36: Bryts ens tvagning om strumporna stryks och sedan tas av?

Svar: Om man tar av sig läderstrumporna eller strumporna efter att de har bestrukits, så bryts inte tvagningen. Det är den korrekta åsikten. Däremot bryts hans strykning. När han tar på sig dem en andra gång och bryter sin tvagning måste han ta av sig strumporna och tvätta fötterna.

Det viktiga är att vi vet att man måste vara ren och ha tvättat fötterna för att ta på sig strumporna. Ty när man stryker på strumporna fullbordas hans rening utmed ett Sharî'ah-baserat bevis. Det som fastställs enligt ett Sharî'ah-baserat bevis upphör endast med ett Sharî'ah-baserat bevis. Utmed det bryts inte tvagningen om de strukna strumporna tas av. Tvagningen förblir faktiskt till dess att den bryts med en av dess kända faktorer. Därmed kan han inte, enligt det jag känner till från de lärdas uttalanden, stryka strumporna om han tar på dem en andra gång.

Fråga 37: Bryts tvagningen om tidsfristen går ut?

Svar: Tvagningen bryts inte om tidsfristen går ut. Profeten (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) begränsade strykningens tidsfrist och inte reningen. Det är alltså inte reningen som har en tidsfrist så att den upphör när strykningens tidsfrist upphör. Det är strykningen som är tidsbegränsad. Om tidsfristen har gått får du inte stryka längre. Men om du stryker innan tidsfristen går ut och behåller ditt rena tillstånd, så gäller det enligt ett bevis i Sharî'ah. Det som fullbordas enligt ett bevis i Sharî'ah bryts endast enligt ett bevis i Sharî'ah. I det här fallet finns inget sådant bevis. I princip förblir det rena tillståndet.

När det kommer till tvagningsbrytande faktorer, så lade Allâhs sändebud (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) en grund till dem när han sade om personen som upplevde saker och ting under bönen:

”Han skall inte gå förrän han hör ett ljud eller känner en lukt.”

Profeten (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) ålade tvagning endast vid övertygelse om bruten tvagning. Det finns ingen skillnad mellan en tveksam plikt och en Sharî'ah-

enlig dom. I båda fallen handlar det om okunnighet; den förste personen vet inte i fall något har hänt och den andre personen vet inte hur Sharî'ahs dom lyder. När profeten (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) säger:

”Han skall inte gå förrän han hör ett ljud eller känner en lukt.”

vet man att tvagningen bryts endast vid övertygelse. I det här fallet finns ingen övertygelse och till följd därav förblir det rena tillståndet.

Fråga 38: Vad är domen för att ha strukit på läderstrumporna efter tidsfristen och sedan bett i dem?

Svar: Om tidsfristen går ut och personen ber i läderstrumporna efter att han har brutit tvagningen, så måste han två sig på nytt, tvätta fötterna och ta om bönen. I och med att han inte tvättade fötterna så har han bett med en ofullkomlig tvagning.

Och om tidsfristen går ut och personen behåller sitt rena tillstånd och ber därefter, så är bönen giltig eftersom tidsfristens slut betyder inte att tvagningen bryts. Visserligen säger vissa lärda att den bryts, men åsikten saknar bevis. Även om tidsfristen går ut och personen behåller sitt rena tillstånd efteråt (ehuru det tar ett helt dygn) så får personen be. Hans tvagning har gjorts enligt ett Sharî'ah-enligt bevis och bryts endast via ett Sharî'ah-enligt bevis. Dock finns det inget bevis från profeten (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) för att tvagningen blir obligatorisk efter tidsfristens slut och Allâh vet bättre.

Fråga 39: Finns det någon skillnad mellan män och kvinnor när det kommer till strykningen ovanpå läderstrumporna?

Svar: Det finns ingen skillnad mellan män och kvinnor i frågan. Vi måste känna till principen som säger att det som gäller männen gäller även kvinnorna och det som gäller kvinnorna gäller även männen tills motsatsen bevisas.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Nedan följer några studier kring strykningen ovanpå läderstrumporna:

Den första studien handlar om strykningen på en ihålig eller genomskinlig fotbeklädnad. De lärda har delade åsikter om det. Enligt Hanâbilahs kända åsikt är det ogiltigt att stryka på den. Författaren till "al-Muntahâ" sade när han tog upp strykningens villkor:

"Den får inte vara så tunn att den är genomskinlig."

Dessförinnan nämnde han hur den måste täcka det av foten som är obligatoriskt att två.

I an-Nawawîs bok "al-Madjmû'", som är Shâfi'yyahs bok, nämner han två åsikter om strykningen på ihåliga läderstrumpor och att den korrekta är att de inte får strykas⁴. Sedan nämner han hur Ibn-ul-Mundhir citerade ath-Thawrî, Ishâq, Yazîd bin Hârûn och Abû Thawr om att strykningen är tillåten på alla läderstrumpor. Ibn-ul-Mundhir sade:

"Jag har också den åsikten därför att det verkar som att sändebudet (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) lät läderstrumporna strykas överlag, vilket omfattar alla läderstrumpor."⁵

Shaykh-ul-Islâm Ibn Taymiyyah sade i "al-Ikhtiyârât" att det är tillåtet att stryka på ihåliga läderstrumpor så länge de fortfarande kallas för det och är möjliga att gå i⁶. Det är ash-Shâfi'îs gamla åsikt och bland annat Abûl-Barakâts åsikt.

Ibn Hazm sade i "al-Muhallâ" att det är tillåtet att stryka på den ihåliga fotbeklädningen ehuru merparten av foten skulle vara synlig så länge något av den förblir på foten. Han citerade Sufyân ath-Thawrî som sade:

⁴ al-Madjmû' (1/480).

⁵ al-Madjmû' (1/481).

⁶ al-Ikhtiyârât, sid. 13.

”Stryk så länge den kallas för ”läderstrumpa”.”⁷

I ”al-Madjmû” framstår det vara okej att stryka på den ihåliga ovansidan om undersidan är hel. Annars går det inte eftersom foten betraktas i så fall som blottad. Han sade:

”ar-Rawayyânî och ar-Râfi’î citerade en märklig och svag åsikt som tillåter strykningen om undersidan är tunn.”⁸

Däri nämns även hur Ibn-ul-Mundhir citerade nio följeslagare som tillät att vanliga strumpor stryks. an-Nawawî sade:

”Våra kollegor har citerat ’Umar och ’Alî (radhiya Allâhu ’anhumâ) som tillät att strumpor stryks ehuru de är tunna. Samma sak har de citerat Abû Yûsuf, Muhammad, Ishâq och Dâwûd om.”⁹

I samma bok anges det också vara tillåtet att stryka på genomskinliga läderstrumpor så länge det går att gå i dem¹⁰.

I boken ”Djawâhir-ul-Iklîl Sharh Mukhtasar Khalîl” nämns det hur egyptier kallar läderstrumpliknande strumpor i bomull, lin eller ull för ”sockor”¹¹.

⁷ al-Muhallâ (2/100).

⁸ al-Madjmû’ (1/482).

⁹ al-Madjmû’ (1/484).

¹⁰ al-Madjmû’ (1/486).

¹¹ Djawâhir-ul-Iklîl Sharh Mukhtasar Khalîl (1/24).

Den andra studien handlar om strykningen på två par läderstrumpor. Frågan består av två scenarion:

Det första: Det andra paret tas på efter att tvagningen har brutits. Härmed stryks det understa paret och inte det översta.

Det andra: Det andra paret tas på innan tvagningen har brutits. Härmed är det fritt val. Om han stryker ovanpå det understa paret förknippas domen med det och således är det okej ifall det översta paret tas av. Och om han stryker ovanpå det översta paret förknippas domen med det. Om han i det här fallet skulle ta av sig det översta paret så måste han även ta av det understa paret. Hans strykning på ena paret förflyttas inte till det andra paret. Det är inte giltigt att stryka på dem eller på det understa paret om de är ihåliga. I boken "al-Furû'" står det:

"En fotbeklädnad som har tagits på en redan struken fotbeklädnad skall inte strykas... Dock har även den tillåtande åsikten en poäng, vilket Mâlik anser."¹²

Det står också i samma bok:

"Om den översta strukna läderstrumpan tas av, anser Ahmad att även den understa strumpan skall tas av. Följaktligen skall personen två sig eller tvätta fötterna, vilket det finns delade åsikter om. Han har en annan åsikt som inte ålägger det. I så fall skall personen två sig eller stryka på det understa paret, vilket det finns delade åsikter om."¹³

Utmed åsikten att de avtagna strumporna inte bryter tvagningen är personen inte ålagd något.

I an-Nawawîs bok "al-Madjmû'" står det:

"Om vi tillåter strykning på galoscher, så nämner Abûl-'Abbâs bin Suraydj tre betydelser kring det. Den första och mest korrekta är att de ersätter läderstrumporna och att läderstrumporna ersätter fötterna. Den andra är att det understa paret är som bandage medan det översta paret är som läderstrumpor. Den tredje är att de är som

¹² al-Furû' (1/160).

¹³ al-Furû' (1/172).

läderstrumpor; det översta paret är som ovdelen och det understa paret är som underdelen.

Utifrån dessa betydelser har våra kollegor förgrenats i många frågor. En av dem är att ta av det översta paret efter strykningen. Om vi håller oss till den första betydelsen, behöver vi inte ta av oss det understa paret. I så fall kan vi stryka på det. Men räcker det att stryka på det eller måste tvagningen tas om? Där finns de två åsikterna om personen som tar av sig läderstrumporna. Och om vi håller oss till den tredje betydelsen så är personen inte ålagd något. Och om vi håller oss till den andra betydelsen, så måste han ta av sig det understa paret och tvätta fötterna. Det finns två åsikter om tvagningen bör tas igen. På grund av de delade åsikterna i frågan har det uppstått fem åsikter:

1 – Inget är obligatoriskt.

2 – Det mest korrekta är att stryka det understa paret.

3 – Det måste strykas och tvagningen måste förnyas.

4 – Läderstrumporna måste tas av och fötterna måste tvättas.

5 – De måste tas av och tvagningen måste förnyas.”¹⁴

Det står också:

”Om en person tar på sig läderstrumpor i ett rent tillstånd, bryter tvagningen, stryker på dem och sedan tar på sig galoscher, så finns det två kända åsikter om det är tillåtet att stryka på dem.”¹⁵

Därefter sade han att åsikten som tillåter strykningen verkar mest korrekt eftersom galoscherna togs på i ett rent tillstånd:

”Deras resonemang att reningen är ofullkomlig är fel. ar-Râfi’î berättade att Shaykh Abû ‘Alî sade: ”Om vi säger att det är tillåtet att stryka i det här fallet, så börjar

¹⁴ al-Madjmû‘ (1/490).

¹⁵ al-Madjmû‘ (1/490).

tidsfristen från och med att reningen bryts efter att läderstrumporna har tagits på och inte efter att galoscherna har tagits på.”¹⁶

Åsikten att tidsfristen börjar från och med den brutna tvagningen kommer att tas upp.

¹⁶ al-Madjmû' (1/490).

Den tredje studien handlar om strykningens tidsfrist. De lärda har delade åsikter om den.

De flesta lärda bland följeslagarna, efterföljarna och generationerna efter dem anser att den boendes tidsfrist varar ett dygn medan resenärens tidsfrist varar tre dygn.

Andra lärda säger att strykningen saknar tidsfrist helt och fullt. I boken "al-Madjmû'" står det:

"Våra kollegor har citerat den åsikten från Abû Salamah bin 'Abdir-Rahmân, ash-Sha 'bî, Rabî'ah, al-Layth och merparten av Mâliks anhängare. Det är även hans kända åsikt. Han har också en annan åsikt som säger att strykningen är tidsbegränsad. Därjämte har han en tredje åsikt däri han menar att den boendes strykning är tidsbegränsad till skillnad från resenärens. Ibn-ul-Mundhir sade:

"Sa'îd bin Djubayr sade: "Han skall stryka från morgon till natt."¹⁷

Shaykh-ul-Islâm Ibn Taymiyyah sade:

"Resenärens strykning är inte tidsbegränsad om han besväras av att ta av dem och ta på dem. Ett exempel på det är postmannen som arbetar för muslimernas välfärd."¹⁸

När börjar då den eventuella tidsfristen?

Majoriteten anser att den börjar från och med att tvagningen bryts för första gången. I "al-Madjmû'" står det:

"al-Awzâ'î och Abû Thawr sade att tidsfristen börjar från och med strykningen efter den brutna tvagningen. Det är även en åsikt som rapporteras från Ahmad och Dâwûd. Det är bevisligen den korrekta åsikten. Den valdes av Ibn-ul-Mundhir som citerade liknande från 'Umar bin al-Khattâb (radhiya Allâhu 'anh). al-Mâwardî och ash-Shâshî citerade al-Hasan al-Basrî som menade att tidsfristen börjar från och med att fotbeklädningen tas på."¹⁹

¹⁷ al-Madjmû' (1/467).

¹⁸ al-Ikhtiyârât, sid. 15.

¹⁹ al-Madjmû' (1/470).

Den fjärde studien handlar om strykningens utgångspunkt när den boende blir resenär och vice versa.

Saken har tre scenarion:

Det första: Tillståndet ändras innan tvagningen bryts. Exempel på det är att personen tar på sig läderstrumporna i sin hemstad och börjar resa innan han bryter tvagningen eller tar på sig dem under resans gång och kommer hem innan han bryter tvagningen.

I det första exemplet stryker han i egenskap av en resenär. I ”al-Madjmû” står det att det råder samstämmighet om det²⁰.

I det andra exemplet skall han stryka i egenskap av en boende. Det finns inga oklarheter kring det.

Det andra: Tillståndet ändras efter att tvagningen bryts och innan strykningen. Exempel på det är att personen tar på sig läderstrumporna i sin hemstad, bryter tvagningen och börjar resa innan han stryker på dem eller tar på dem under resans gång, bryter tvagningen och kommer hem innan han stryker på dem.

I det första exemplet skall han stryka i egenskap av en resenär. Det står i ”al-Insâf”:

”Så säger rättsskolan och den åsikten har kollegorna.”²¹

I ”al-Furû” har uttalandet ackompanjerats med bokstaven و som indikation på att de tre andra imamerna har samma åsikt²². Därefter sade han:

”Ahmad har också en åsikt som säger att han skall stryka i egenskap av en boende.”

I ”al-Mughnî” går det att läsa:

²⁰ al-Madjmû’ (1/472).

²¹ al-Insâf (1/179).

²² al-Furû’ (1/168).

”Den som inte stryker förrän han påbörjar sin resa skall stryka i egenskap av en resenär. Vi känner inte till att de lärda har delade åsikter om det.”²³

I det andra exemplet skall han stryka i egenskap av en boende. Jag har inte sett några delade åsikter kring det.

Det tredje: Tillståndet ändras efter den brutna tvagningen och strykningen. Exempel på det är att personen tar på sig läderstrumporna i sin hemstad, stryker på dem och börjar resa eller tar på sig dem under resan, stryker på dem och kommer hem. Här har de lärda delade åsikter.

Beträffande det första exemplet, så har den boendes tidsfrist antingen gått ut eller så varar den fortfarande. Om den har gått ut, så får han inte stryka på dem. Jag har inte sett någon meningsskiljaktighet om det frånsatt vad Ibn Hazm säger i ”al-Muhallâ” och att han skall stryka i egenskap av en resenär²⁴.

Och om tidsfristen gäller fortfarande, så har de lärda olika åsikter om det. Mâliks rättsskola, ash-Shâfi’îs rättsskola, en av Ahmads åsikter, Ishâq och en av Dâwûds åsikter säger att han skall stryka i egenskap av en boende. Abû Hanîfahs rättsskola och ath-Thawrî anser att han skall stryka i egenskap av en resenär. Det är också en av Ahmads och Dâwûds åsikter²⁵.

I ”al-Mughnî” står det:

”al-Khallâl sade: ”Ahmad tog tillbaka sin första åsikt för den här åsikten.”²⁶

I ”al-Insâf” står det att författaren till ”al-Fâ’iq” sade:

”Det är det senaste uttalandet och det är den valda åsikten.”²⁷

Beträffande det andra exemplet, så har resenärens tidsfrist antingen gått ut eller också varar den fortfarande. Om den har gått ut, så får han inte stryka på dem.

²³ al-Mughnî (1/290).

²⁴ al-Muhallâ (2/109).

²⁵ Se ”al-Madjmû” (1/472).

²⁶ al-Mughnî (1/292).

²⁷ al-Insâf (1/178).

Och om tidsfristen gäller fortfarande, så skall han stryka i egenskap av en boende. I ”al-Mughnî” står det:

”Den åsikten har ash-Shâfi’î och Hanafiyyah. Jag känner inte till att det finns delade åsikter om det.”²⁸

I ”al-Furû’” har uttalandet ackompanjerats med bokstaven و som indikation på att de tre andra imamerna har samma åsikt²⁹. Därefter sade han:

”I ”al-Mabhadj” står det: ”Han skall stryka i egenskap av en resenär om han har gjort så mer än ett dygn.”

I ”al-Muhallâ” står det:

”Han skall inleda den boendes strykning om han har strukit högst två dygn under resans gång. Men om tidsfristen gäller fortfarande så får han stryka i egenskap av en resenär.”³⁰

²⁸ al-Mughnî (1/293).

²⁹ al-Furû’ (1/168).

³⁰ al-Muhallâ (2/109).

Den femte studien handlar om tvagningens giltighet när tidsfristen går ut eller den strukna fotbeklädningen tas av.

De lärda har delade åsikter om det. De nämns i ”al-Madjmû”³¹.

Den första åsikten säger att tvagningen gäller och att personen är inte skyldig något. Sålunda får han be i sitt rena tillstånd till dess att det bryts. Ibn-ul-Mundhir sade att den åsikten has av al-Hasan al-Basrî, Qatâdah, Sulaymân bin Harb och att han själv har valt den. an-Nawawî sade:

”Det är den valda och starkaste åsikten.”

Även Ibn Hazm har den åsikten³². När det kommer till frågan om tidsfristen, så sade han att den åsikten has av Ibrâhîm an-Nakha’î, al-Hasan al-Basrî, Ibn Abî Laylâ och Dâwûd. Därpå sade han:

”Detta är den enda tillåtna åsikten.”

Ibn Hazm sade också:

”Om han stryker en minut innan tiden går ut, så får han be i det tillståndet så länge hans tvagning inte bryts.”³³

Och när det handlar om att tvagningen inte bryts när den strukna fotbeklädningen tas av, så sade han:

”Den åsikten har en grupp från Salaf.”³⁴

De båda åsikterna valde även Shaykh-ul-Islâm Ibn Taymiyyah.

Den andra åsikten säger att personen är endast skyldig att tvätta fötterna. Den åsikten har ’Atâ’, ’Alqamah och al-Aswad. Han citerade samma åsikt från an-Nakha’î. Den

³¹ Se ”al-Madjmû” (1/511).

³² Se ”al-Muhallâ” (2/94).

³³ al-Muhallâ (2/95).

³⁴ al-Muhallâ (2/105).

åsikten har även Abû Hanîfah och hans anhängare, ath-Thawrî, Abû Thawr, al-Muzanî och Ahmad enligt en av hans rapporteringar.

Den tredje åsikten anser att personen är skyldig att två sig. Det menar Makhûl, an-Nakha'î, az-Zuhrî, Ibn Abî Laylâ, al-Awzâ'î, al-Hasan bin Sâlih, Ishâq och Ahmad enligt den mest korrekta rapporteringen från honom.

Den fjärde åsikten ålägger tvagning om det går en lång tid från att han tar av sig fotbeklädningen till dess att han tvättar fötterna. Annars räcker det att tvätta fötterna. Den åsikten har Mâlik och al-Layth.

Härmed är jag klar med min uppgift. Jag ber Allâh (ta'âlâ) gagna med den. Han är givmild och generös. Skrivet onsdagen den 16 Rabî' ath-Thânî 1407.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

و الصلاة و السلام على نبينا محمد و على آله و أصحابه أجمعين

Dessa frågor är relaterade till strykningen på läderstrumporna. Jag har nöjt mig med åsikterna som jag tycker är korrekta enligt bevisen. Jag ber Allâh (ta'âlâ) att arbetet utförs uppriktigt för Allâhs sak och att det stämmer överens med Hans föreskrift.

1 – De lärda (rahimahumullâh) har delade åsikter om strykningen på ihåliga läderstrumpor. Den korrekta åsikten är att strykningen är tillåten så länge fotbeklädningen fortfarande kallas för ”läderstrumpor”. Den åsikten har Ibn-ul-Mundhir som har citerat samma sak från ath-Thawrî, Ishâq, Yazîd bin Hârûn och Abû Thawr. Åsikten har även Shaykh-ul-Islâm Ibn Taymiyyah så länge fotbeklädningen fortfarande kallas för ”läderstrumpor” och är möjliga att gå i.

2 – Enligt den korrekta åsikten är det tillåtet att stryka på tunna läderstrumpor. an-Nawawî sade:

”Våra kollegor har citerat 'Umar och 'Alî (radhiya Allâhu 'anhumâ) som tillät att strumpor stryks ehuru de är tunna. Samma sak har de citerat Abû Yûsuf, Muhammad, Ishâq och Dâwûd om.”

Han sade också:

”Den korrekta åsikten är den Abû-Tayyib, al-Qaffâl och andra forskare har nämnt, nämligen att det är tillåtet så länge det är möjligt att gå i dem oavsett hur de är. Annars är det inte tillåtet.”

3 – Den boendes tidsfrist varar ett dygn medan resenärens tidsfrist varar tre dygn. Tidsfristen inleds från och med den första strykningen efter att det rena tillståndet har brutits. Det är den korrekta åsikten som är en av Ahmads åsikter. Den åsikten har al-Awzâ'î, Abû Thawr och Ibn-ul-Mundhir som citerade liknande från 'Umar bin al-Khattâb (radhiya Allâhu 'anh). an-Nawawî sade:

”Det är bevisligen den korrekta åsikten.”

4 – Om personen tar på sig läderstrumporna i hemstaden och sedan påbörjar sin resa innan tvagningen bryts, så skall han stryka i egenskap av en resenär.

5 – Om personen tar på sig läderstrumporna under resan och återvänder till hemstaden innan tvagningen bryts, så skall han stryka i egenskap av en boende.

6 – Om personen tar på sig läderstrumporna i hemstaden, bryter tvagningen och sedan påbörjar sin resa innan strykningen, så skall han stryka i egenskap av en resenär.

7 – Om personen tar på sig läderstrumporna under resan, bryter tvagningen och sedan återvänder till hemstaden innan strykningen, så skall han stryka i egenskap av en boende.

8 – Om personen tar på sig läderstrumporna i hemstaden, bryter tvagningen, stryker på läderstrumporna och sedan påbörjar sin resa innan tidsfristen går ut, så skall han stryka i egenskap av en resenär. Det är den korrekta åsikten. Det är Abû Hanîfahs åsikt och åsikten som Ahmad återvände till. Det står i "al-Fâ'iq":

"Det är det senaste uttalandet och det är den valda åsikten."

Och om tidsfristen går ut innan han påbörjar sin resa, måste han tvätta fötterna i samband med tvagningen.

9 – Om personen tar på sig läderstrumporna under resan, bryter tvagningen, stryker på läderstrumporna och sedan återvänder till hemstaden, så skall han stryka i egenskap av en boende om tidsfristen inte har gått ut. Annars får han ta av dem. Det står i al-Mughnî:

"Jag känner inte till att det finns delade åsikter om det."

10 – Om personen tar på sig ett par strumpor eller läderstrumpor och därefter ännu ett par ovanpå det första paret innan tvagningen bryts, så får han stryka på vilket par han än vill.

11 – Om personen tar på sig ett par strumpor eller läderstrumpor, bryter tvagningen och därefter ännu ett par ovanpå det första paret innan han tvår sig, så skall han stryka på det understa paret.

12 – Om personen tar på sig ett par strumpor eller läderstrumpor, bryter tvagningen, stryker på dem och sedan tar på sig ännu ett par, så får han stryka på det översta paret. Det är den korrekta åsikten. Det står i ”al-Furû”:

”Dock har även den tillåtande åsikten en poäng, vilket Mâlik anser.”

an-Nawawî sade:

”Det är den starkaste och valda åsikten eftersom han tog på dem i ett rent tillstånd. Deras resonemang att reningen är ofullkomlig är fel.”

Utmed det inleds tidsfristen från och med den första strykningen på det första paret.

13 – Om personen tar på sig ett par läderstrumpor på ett tidigare par, eller ett par strumpor, stryker på det översta paret och sedan tar av det, kan han då stryka på det understa paret resten av tiden? Jag har inte sett någon uttryckligt säga det, men an-Nawawî nämnde att Abûl-’Abbâs bin Suraydj tog upp tre betydelser kring det varav en är att galoscherna är som läderstrumpor; det översta paret är som ovandelen och det understa paret är som underdelen. Baserat på det är det tillåtet att stryka på det första paret så länge det översta paret tidsfrist gäller liksom läderstrumpans innersida stryks om dess ovansida är trasig.

14 – Tvagningen bryts inte i samband med att de strukna läderstrumporna eller strumporna tas av. Personen får be i det tillståndet till dess att hans tvagning bryts. Det är den korrekta åsikten. Ibn-ul-Mundhir citerade den från flera efterföljare. Den åsikten har även Ibn Hazm som sade att flera av Salaf hade den. an-Nawawî sade:

”Det är den valda och starkaste åsikten.”

Även Shaykh-ul-Islâm Ibn Taymiyyah har den åsikten.

15 – Tvagningen bryts inte när tidsfristen går ut. Personen får be i det tillståndet till dess att hans tvagning bryts. Det är den korrekta åsikten och has även av dem som anser att tvagningen inte bryts i den föregående frågan. Ibn Hazm sade:

”Detta är den enda tillåtna åsikten.”

Ibn Hazm sade också:

”Om han stryker en minut innan tiden går ut, så får han be i det tillståndet så länge hans tvagning inte bryts.”

Och Allâh vet bättre. Må Allâh hylla och sända fred över vår profet Muhammad, hans ätt, hans följeslagare och hans anhängare fram till Domedagen.

Skrivet den 7 Rabî' ath-Thânî 1411 och lov och pris tillkommer Allâh, skapelsernas Herre.